

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра технологічної та професійної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

проф. Соболь Є.Ю.
2023р.

ПРОГРАМА

**кваліфікаційного екзамену
з нормативних дисциплін**

**Матеріалознавства виробів легкої промисловості, Машини і апарати
легкої промисловості, Технологія виробів легкої промисловості,
Конструювання виробів легкої промисловості, Методика
професійного навчання, Методика навчання дисциплін фахової
підготовки (разом з професійною педагогікою та психологією
(за професійним спрямуванням))**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

**Спеціальність: 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості)**

**Освітня програма: Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості) за освітнім рівнем «бакалавр»**

Факультет: математики, природничих наук та технологій

Форма навчання: денна

Програму кваліфікаційного екзамену
розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри технологічної та професійної освіти
Протокол №5 від 16 жовтня 2023 року

*Програму кваліфікаційного
екзамену перезатверджено
на засіданні кафедри інформатики,
програмування, шкільного інтелекту
та технологічної освіти
протокол №1 від 08 жовтня 2023р*

Робоча програма для бакалаврів *Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка,*
Спеціальність: 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості)

Розробники:

1. Абрамова О.В., доцент кафедри технологічної та професійної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.
2. Краснощок І.П., доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.
3. Мельничук С.К., доцент кафедри філософії, політології та психології, доктор філософії, доцент.
4. Мироненко Н.В., доцент кафедри технологічної та професійної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.
5. Рябець С.І., доцент кафедри технологічної та професійної освіти, кандидат технічних наук, доцент.
6. Чистякова Л.О., професор кафедри технологічної та професійної освіти, доктор педагогічних наук, професор.

Програму схвалено на засіданні кафедри технологічної та професійної освіти

Протокол № 5 від «16» жовтня 2023 року

В.о. завідувача кафедри
технологічної та професійної освіти

Оксана АБРАМОВА

Програму кваліфікаційного екзамену перезатверджено на засіданні кафедри інформатики, програмування, штучного інтелекту та технологічної освіти

Протокол №1 від 08 квітня 2024 року

В.о. завідувача кафедри інформатики,
програмування, штучного інтелекту
та технологічної освіти

Людмила ЧИСТЯКОВА

1. Пояснювальна записка

Атестація здобувачів вищої освіти – здійснюється в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – Університету) згідно Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», стандартів вищої освіти, інших нормативних актів України з питань освіти, Статуту Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка та ін.

Програма кваліфікаційного екзамену розроблена для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості).

Метою проведення атестації є встановлення фактичної відповідності рівня освітньої та практичної підготовки випускника вимогам стандарту вищої освіти та освітньою програмою. При атестації оцінюється рівень сформованих результатів навчання випускників, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості).

До атестації **допускаються студенти** після завершення теоретичної і практичної частини навчання, які повністю засвоїли зміст навчального матеріалу, передбаченого освітньою програмою за певною спеціальністю та відповідним освітнім рівнем, і виконали всі вимоги навчального плану та освітньої програми.

Списки студентів, допущених до атестації, підписуються деканом факультету і затверджуються ректором Університету.

На кваліфікаційний екзамен винесені завдання зі змістових модулів програм освітніх компонентів: «Матеріалознавство виробів легкої промисловості», «Машина і апарати легкої промисловості», «Технологія виробів легкої промисловості», «Конструювання виробів легкої промисловості», «Методика професійного навчання», «Методика навчання дисциплін фахової підготовки» разом з дисциплінами «Професійна педагогіка» та «Психологія (за професійним спрямуванням)».

Форма проведення: усна.

Зміст завдань кваліфікаційного екзамену відповідає вимогам до змісту та форм кваліфікаційних випробувань і дозволяє визначити всебічно рівень теоретичної та практичної підготовки студента, що забезпечується завданнями теоретичного та практичного спрямування із дисциплін професійної підготовки та методики професійного навчання і методики навчання дисциплін фахової підготовки, в т.ч. психології (за професійним спрямуванням), професійної педагогіки. Під час екзамену здійснюється перевірка знань теорії та сформованість викладацьких компетентностей згідно переліку програмних результатів навчання зазначених у ОПП Професійна освіта (Технологія виробів

легкої промисловості) підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Програмні результати навчання:

Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі легкої промисловості.

Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.

Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених стандартом та освітньою програмою.

Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні / розвивальні проєкти.

Уміти проєктувати і реалізувати навчальні / розвивальні проєкти.

Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).

Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проєктуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).

Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).

Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі легкої промисловості.

Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

Уміти виготовляти швейні вироби і оздоблювати їх різними художніми техніками та прийомами з метою створення оригінальних дизайнерських рішень, авторських колекцій одягу та нових трендів.

Уміти проєктувати одяг різних асортиментних груп та призначення з урахуванням сучасних тенденцій моди, видів та властивостей матеріалів, технологічного обладнання та вимог стандартизації та сертифікації продукції.

Уміти обирати ефективні способи та прийоми технологічні обробки швейних виробів з урахуванням властивостей матеріалів та технологічного оснащення виробництва в умовах автоматизації технологічних процесів підприємств легкої промисловості.

Застосовувати сучасні експериментальні методи дослідження для визначення характеристик матеріалів та швейних виробів.

Виконувати техніко-економічне обґрунтування виробничих рішень на етапах проєктування швейних виробів.

Оперувати розрахунково-графічними методами та володіти художньо-графічними навичками, необхідними для професійної педагогічної діяльності в галузі легкої промисловості.

Дотримуватися вимог безпеки праці, екологічної безпеки та здорового способу життя як у професійно-педагогічній діяльності, так і при організації виробничих процесів.

2. Структура екзаменаційного білету

Завдання кваліфікаційного екзамену містять завдання теоретичного та практичного спрямування із дисциплін професійної підготовки та методики

професійного навчання і методики навчання дисциплін фахової підготовки, в т.ч. психології (за професійним спрямуванням), професійної педагогіки. Перша частина (1 та 2 питання) кваліфікаційного екзамену з *циклу дисциплін професійної підготовки* включає питання із змістових модулів програм навчальних дисциплін: матеріалознавство виробів легкої промисловості, машини і апарати легкої промисловості, технологія виробів легкої промисловості, конструювання виробів легкої промисловості. Друга частина (3 питання) містить *комбіновані теоретичні питання та питання практичного спрямування* з методики професійного навчання, методики навчання дисциплін фахової підготовки разом з професійною педагогікою та психологією за професійним спрямуванням.

Структура екзаменаційного білету:

1-е – питання з дисциплін «Матеріалознавство виробів легкої промисловості» та «Машини і апарати легкої промисловості»;

2-е – питання з дисциплін «Технологія виробів легкої промисловості» та «Конструювання виробів легкої промисловості»;

3-є – питання з дисциплін «Методика професійного навчання», «Методики навчання дисциплін фахової підготовки» разом із завданням практичного змісту із професійної педагогіки та психології за професійним спрямуванням, які передбачають перевірку рівня опанування студентами практичними кваліфікаційними вміннями щодо викладання професійно орієнтованих дисциплін.

3.Критерії оцінювання кваліфікаційного екзамену

Оцінка результатів кваліфікаційного екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою та національною шкалою і відображається у відомостях і протоколах роботи ЕК. Виконання всіх екзаменаційних завдань (відповідь з усіх питань) кваліфікаційного екзамену є обов'язковим.

Підсумкова оцінка на екзамені розраховується як сума балів за кожне питання екзаменаційного білета. Згідно зі специфікою дисциплін, питання з яких містяться у білеті кваліфікаційного екзамену, підсумкова оцінка екзамену визначається як сума оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань, виставлених кожним членом Екзаменаційної комісії (екзаменатором) відповідного науково-педагогічного профілю з урахуванням думки інших членів комісії.

За теоретичну і практичну частини екзамену виставляється одна підсумкова оцінка (сума балів).

Розподіл балів між частинами державного кваліфікаційного екзамену здійснюється таким чином: 1-е та 2-е питання – 40 балів (кожне питання – по 20 балів, див. табл. 1); 3-є – 60 балів (табл. 2).

Результати складання державного екзамену оцінюється за 100-бальною шкалою, за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно») згідно з таблицею 4.

Таблиця 1

**Критерії оцінювання державного кваліфікаційного екзамену
за 1-е та 2-е питання (по 20 балів та 40 разом)**

Бал за відповідь	Критерії оцінювання
40 бальна шкала: 40–36 балів 20 бальна шкала: 20–18 балів	<p>Зміст курсу засвоєний повністю, сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом, усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якість їх виконання близька до максимальної.</p> <p>Студент має системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог робочої програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорій при вирішенні нестандартних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення. Має сформовані міцні практичні навички. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації.</p>
40 бальна шкала: 35–28 балів 20 бальна шкала: 17–14 балів	<p>Зміст курсу засвоєний майже повністю. Необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані з деякими прогалинами.</p> <p>Усі передбачені робочою програмою завдання виконані, якісь жодного з них не оцінена мінімальним балом. Деякі завдання виконані з помилками, окремими незначними недоліками.</p> <p>Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповіді на питання логічні, аргументовані, хоч і мають неточності. Вільно усуває помилки й відповідає на зауваження.</p> <p>Для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії із несуттєвими неточностями та робить правильні висновки.</p>
40 бальна шкала: 27–20 балів 20 бальна шкала: 14–10 балів	<p>Зміст курсу засвоєний частково. Необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані в основному. Більшість робіт, передбачених програмою, виконано, але деякі з них мають недоліки, фактичні та змістовні помилки.</p> <p>Студент у цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії й факти, уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження відповідних думок. Уміє робити окремі висновки, частково контролює власні навчальні дії.</p>
40 бальна шкала: 19–1 балів 20 бальна шкала: 9–1 балів	<p>Зміст курсу не засвоєний. Необхідні практичні навички роботи не сформовані. Необхідні завдання не виконані або мають грубі помилки. Необхідна подальша значна робота (у тому числі й повторне вивчення курсу).</p>

Таблиця 2

Критерії оцінювання 3-го комбінованого питання

Критерії оцінювання питання з практичним змістом	Розподіл балів			
	60–54 балів	53-46 балів	45-40 балів	39-1 балів
Методична грамотність	Розробка фрагменту навчального заняття здійснено відповідно до вимог планування, цілей, визначення методичної структури та змісту заняття з урахуванням ступеня навчання, педагогічних та психологічних особливостей учнів	Розробка фрагменту навчального заняття в основному здійснено методично грамотно, з урахуванням педагогічних та психологічних особливостей учнів, проте є незначні недоліки в дотриманні зазначених вимог	Розробка фрагменту і навчального заняття здійснено із недоліками стосовно зазначених вимог	Розробка фрагменту навчального заняття здійснено безграмотно з точки зору методики, педагогіки та психології
Точність виконання	Цілі та зміст заняття	Цілі та зміст заняття в	Цілі та зміст заняття	Цілі та зміст

завдання	повністю відповідають поставленому завданню	основному відповідають поставленому завданню	в основному відповідають поставленому завданню, але є суттєві недоліки	запропонованого заняття не відповідають поставленому завданню
Коректність використання наочності	Заплановано використання ІКТ та інших засобів навчання	Заплановано використання ІКТ, але методика їх використання не є раціональною	Заплановано використання наявних наочних посібників, але методика їх використання не є раціональною	Не передбачено використання ІКТ та наочності
Здатність до обґрунтування методичних рішень	Студент спонтанно і правильно реагує на запитання екзаменатора. Він здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень. Студент вільно і коректно користується методичною термінологією	Студент адекватно реагує на запитання екзаменатора, однак він недостатньо впевнено обґрунтовує вибір власних методичних рішень. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію	Студент не зовсім адекватно реагує на запитання екзаменатора. Він відчуває труднощі в обґрунтуванні вибору власних методичних рішень, допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного	Студент нездатний правильно реагувати на запитання екзаменатора. Він не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень. Студент майже не користується методичною термінологією

Таблиця 3

Загальні критерії оцінювання державного екзамену

Бал за відповідь	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Студент на високому рівні володіє теоретичними знаннями та демонструє виконання завдань практичного спрямування, виявляє методичну досконалість. Відповідь повна, логічно обґрунтована, правильно використані наукові терміни. Відмінне виконання з можливими незначними недоліками та/або технічними помилками. Студент відзначається високим (творчим) рівнем формування компетентностей. Демонструє повністю виконання завдань, відповідь обґрунтована, висновки й пропозиції аргументовані й оформлені належним чином	Відмінно
82-89 балів	Студент демонструє формування компетентностей та оволодіння результатів навчання на рівні вище середніх стандартів. Володіє основними теоретичними знаннями, понятійним апаратом, в основному правильно використовує методичну термінологію. Завдання практичного спрямування виконані повністю, але допускається незначна кількість помилок чи неточностей	Добре
74-81 балів	Відповідь студента у цілому змістовна і правильна відповідь з певною кількістю значних помилок. Знання студента є достатніми, він виявляє здатність встановлювати найсуттєвіші зв'язки між явищами, фактами, робити висновки та узагальнення, застосовувати навчальний матеріал для розв'язання завдань практичного спрямування. Завдання виконані у достатній мірі щоб оцінити сформовані компетентності та результати навчання студента. У відповідях допускаються неточності в розрахунках, формулюваннях, використанні термінології тощо, що суттєво не впливає на загальний зміст відповіді.	Добре
64-73 балів	Відповідь студента задовільна й містить певну кількість недоліків. Необхідні практичні навички роботи з вивченим матеріалом сформовано на базовому рівні. Студент в цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії і факти, уміє наводити власні приклади на підтвердження певних думок, робити окремі висновки. Виявляє середній рівень компетентності. Завдання виконані в основному, з деякими фактичними та змістовними помилками.	Задовільно
60-63 балів	Студент слабо володіє мінімальною кількістю компонентів фахової компетентності, виявив поверхові знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Завдання виконані з рядом фактичних і теоретичних помилок.	Задовільно

1-59 балів	Відповідь студента Відзначається низьким рівнем сформованих компетентностей та оволодіння результатів навчання. Він не володіє основними знаннями екзаменаційних дисциплін, не знає фактичного матеріалу, не володіє поняттєво-термінологічним апаратом професійно-орієнтованих дисциплін. Необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання екзамену. Завдання виконані частково, з грубими фактичними та теоретичними помилками.	Незадовільно
-------------------	--	---------------------

Таблиця 4

Відповідність шкал оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

4.Процедура проведення

Атестація для спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) проводиться в усній формі. Кваліфікаційний екзамен проводиться на відкритому засіданні комісії за наявності не менше трьох її членів; на засіданні комісії можуть бути присутні представники ректорату, деканату.

До початку іспиту група студентів, які складають його за розкладом у цей день, запрошується в аудиторію, де відбувається засідання ЕК.

Голова комісії поздоровляє студентів із початком кваліфікаційного екзамену, знайомить їх зі складом ЕК і коротко пояснює порядок її роботи.

Кожному студенту для підготовки відповідей виділяють окремий стіл. Необхідні записи він робить на стандартних аркушах, що видаються комісією.

Тривалість відповіді на державному екзамені – до 20 хвилин, час на підготовку до відповіді – до 40 хвилин. Кульмінаційна частина іспиту – заслуховування комісією відповідей студента. Якщо останній відхиляється у бік від сформульованих у білеті питань, голові комісії необхідно спрямувати відповідь студента у правильному напрямі. Члени комісії, із дозволу голови ЕК, мають право задавати уточнюючі й додаткові питання. Методично доцільно задавати питання після відповідей студента на всі питання екзаменаційного білета.

Якщо студент допускає у відповіді помилки, його треба виправляти. При необхідності член комісії може супроводжувати свої зауваження короткими поясненнями, щоб запобігти можливим повторенням аналогічних помилок у наступних відповідях студента.

Додаткові питання члени комісії задають на екзамені за таких обставин:

- відповідь студента не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності;
- у відповіді допущені суттєві помилки;
- виникають сумніви в оцінці знань студента.

Уточнюючі й додаткові питання треба чітко формулювати. Члени комісії повинні пам'ятати про необхідність підтримки на іспиті невимушеної, доброзичливої атмосфери, яка сприятиме спокійній підготовці студентів до відповідей. Разом із тим, важливо органічно поєднувати на кваліфікаційному екзамені високу вимогливість і об'єктивність в оцінках, індивідуальний підхід до студентів у визначенні рівня їх знань.

5.Зміст програми.

Програма навчальної дисципліни

«Матеріалознавство виробів легкої промисловості»

Текстильні волокна. Загальні відомості про матеріали для швейних виробів. Матеріалознавство як прикладна наука. Різновиди метеріалів, що використовуються в швейній галузі. Вимоги до швейних матеріалів. Класифікація та структура текстильних волокон. Молекулярна та морфологічна структура волокон. Натуральні волокна рослинного походження (бавовна, льон) та геометричні, фізикомеханічні властивості волокон. Натуральні волокна тваринного походження (вовна, шовк) та геометричні, фізикомеханічні властивості волокон. Хімічні волокна, їх класифікація хімічних волокон. Штучні волокна (віскозне волокно, ацетатне волокно, триацетатне волокно, металізовані нитки), їх виробництво та властивості. Виробництво синтетичних волокон (капрон, анід, лавсан, нитрон, хлорин, виол) та їх властивості.

Основи технології виробництва тканин. Основні процеси прядіння бавовни та льону. Основні процеси прядіння вовни та шовку. Види пряжі та ниток, їх властивості. Дефекти ниток і пряжі. Ткацтво та оздоблення тканин: ткацькі переплетення, складні переплетення, заключне оздоблення, фарбування та друк. Волокнистий склад та методи його визначення. Класифікація та будова тканин, переплетення ниток. Щільність, заповнення, ширина, довжина тканин. Властивості тканин: геометричні, механічні, фізичні властивості.

Асортимент тканин. Стандартизація і класифікація тканин. Асортимент тканин: бавовняних, льняних, вовняних та шовкових тканини, трикотажу. Загальні відомості про неткані та утеплюючі матеріали, їх асортимент. Асортимент фурнітури. Асортимент шкіри і хутра. Символи по догляду за матеріалами: прання, прасування, відбілювання, сушіння, хімчистка. Виведення плям. Догляд за матеріалами.

Програма навчальної дисципліни

«Машини і апарати легкої промисловості»

Класифікація, будова та експлуатація швейних машин. Загальні відомості про швейні машини. Історія виникнення швейної машини. Класифікація швейних машин. Робочі органи швейної машини. Класифікація машинних

строчок. Класифікація деталей швейних машин. Робочі органи швейної машини. Механізми швейних машин. Класифікація машинних голок.

Швейні машини човникового стібка. Будова машини човникового стібка. Процес утворення і властивості човникового стібка. Основні механізми машини: голки, човника, ниткопритягувача, пересування матеріалів, лапки. Утворення човникового стібка на побутовій машині, на двоголковій машині. Машина 1022 кл. та її модифікації. Машина 97 кл. та її модифікації. Швейні машини з голками, що відхиляються (852, 862, 803). Машини для виконання строчки з посадкою тканини (297, 302). Машини зигзагоподібної строчки. *Машини ланцюгового стібка.* Процес утворення, властивості, обладнання одноститкового ланцюгового стібка (2222, 245). Процес утворення, властивості, обладнання двониткового ланцюгового стібка (237, 976-1). Обладнання трьох ниткового плоского ланцюгового стібка (1176, 3076-1). Підшивальні машини. *Обметувальні машини.* Процес утворення краєобметувального стібка. Краєобметувальні машини 51 кл. Зшивно-обметувальні машини 408 кл. *Автоматичне та напіваавтоматичне обладнання.* Машини для обметування петель, пришивання фурнітури та виготовлення закріпок, повузлової обробки. *Засоби малої механізації та пристосування до швейних машин.* Пристосування для забезпечення паралельності строчок зрізу та підігнутому краю, формування підгину одного або двох країв деталі, подвійного підгину, застрочування складок, обробки хомутиків, обкантовування, виметування петель без попереднього розмічення, зшивання та вивертання поясів, пришивання декоративної тасьми.

Обладнання для настилення, розкроювання та ВТО. Організація робочого місця та обладнання для ВТО: прасувальні преси, лінія Л1-СУ для ВТО жіночої сукні та модифікації на її основі, прасувальний стіл, пароповітряний манекен. Обладнання підготовчого та розкрійного виробництва: розбракувальні і промірювальні машини, пересувні та стаціонарні розкрійні машини, автоматичні розкрійні системи.

Підйомно-транспортні засоби швейних підприємств. Класифікація транспортних засобів, які застосовуються в технології виготовлення одягу. Транспортні візки, ліфти, конвеєри.

Автоматизація та роботизація швейного виробництва. Швейні автомати та автоматичні лінії, комплексно-механізовані потоки. Автоматизація і роботизація швейних технологічних процесів. Характеристика діючих автоматів і автоматичних ліній, ефективність їх використання. Визначення: механізація, автоматизація, роботизація. Комп'ютеризоване обладнання для оздоблення швейних виробів (вишивальна машина Brother Innovis). Комплексно-механізовані потоки, мікропроцесори, роботи і маніпулятори. *Перспективи розвитку швейного обладнання.* Автоматизація проектно-конструкторських робіт. Поняття про АСУ (АСУТП, АСУВ), САПР. Програмне забезпечення проектування та розкрою одягу. Технічне забезпечення САПР одягу. Робототехніка в швейній галузі.

Програма навчальної дисципліни «Технологія виробів легкої промисловості»

Способи з'єднання деталей одягу. Ниткові з'єднання. Організація робочого місця для виконання ниткових з'єднань. Технологія виконання ручних стібків, строчок та швів. Декоративні ручні шви. Термінологія ручних робіт та технічні умови на виконання ручних робіт. Машинні шви: з'єднувальні, крайові, оздоблювальні. Технологія виконання з'єднувальних та крайових машинних швів. Види оздоблювальних машинних швів. Технологія виконання оздоблювальних машинних швів. Термінологія машинних робіт та технічні умови на виконання машинних робіт. Клейові, зварювальні, заклепувальні з'єднання деталей швейних виробів. Клейові з'єднання. Клейові матеріали, які застосовують у швейній галузі. Технологія виконання клейових з'єднань. Оцінка якості клейових з'єднань. Зварювальні з'єднання. Заклепувальні з'єднання.

Волого-теплові роботи. Волого-теплові роботи. Термінологія волого-теплових робіт. Технічні умови на виконання волого-теплого оброблення.

Технологія повузлового оброблення деталей швейних виробів. Технологія оброблення формоутворюючих елементів. Оброблення виточок. Оброблення рельєфів, кокеток. Технологія оброблення дрібних деталей та кутів. Оброблення пат, поясів, клапанів. Оброблення кутів. Оброблення шлиць. Технологія оброблення застібок. Розмічення петель. Обметування петель. Оброблення начіпних петель. Оброблення обшивних петель. Оброблення бортів підбортами. Оброблення застібки планкою. Оброблення застібки-блискавки. Технологія оброблення кишень. Технічні умови оброблення кишень. Оброблення непрорізних кишень. Оброблення прорізних кишень. Технологія оброблення комірів. Матеріали для виготовлення комірів. Технічні умови оброблення комірів. Оброблення відкладного коміра жіночої сукні з бортами. Оброблення сорочкового коміра. Оброблення коміра жіночого жакету. Оброблення горловини у виробках без коміра. Технологія оброблення рукавів. Різновиди рукавів. Заготовка рукава. З'єднання рукава з проймою. Оброблення низу рукава. Оброблення пройми у виробках без рукавів.

Технологія оздоблення швейних виробів. Різновиди оздоблень. Оброблення шлярок, воланів, рюшей. Оброблення буфів.

Способи оброблення швейних виробів. Технологія оброблення поясного виробу. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Технологічні припуски. Послідовність оброблення поясного виробу. Оброблення верхнього зрізу у виробках без пояса. Кресленик та схема загального вигляду. Технологія оброблення плечового виробу. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Послідовність оброблення плечового виробу. Технологія оброблення плечового виробу на підкладці. Особливості оброблення виробів на підкладці. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Послідовність оброблення плечового виробу на підкладці.

Програма навчальної дисципліни «Конструювання виробів легкої промисловості»

Вихідні дані для проектування одягу. Конструювання поясних виробів. Загальні відомості про одяг. Основні поняття та функції одягу. Класифікація швейних виробів. Показники якості та вимоги до одягу. Вихідні дані для проектування одягу. Пропорції тіла людини. Антропометричні точки і конструктивні пояси фігури. Постава фігури. Розмірні ознаки. Розмірна типологія населення. Форма одягу. Поняття стиль, форма, силует. Різновиди крою одягу. Прибавки на вільне облягання. Побудова основи конструкції прямої спідниці. Вихідні дані. Попередній розрахунок конструкції спідниці. Побудова кресленника спідниці. Побудова креслеників спідниць, що складаються з клинів. Спідниця-клинка. Спідниця-годе. Спідниця у кругову складку. Конічні спідниці та спідниці у зборку. Спідниця - „сонце кльош”. Спідниця - „сонце кльош” з фігурним низом. Спідниця – „напівсонце”. Особливості розкладки кльошових спідниць. Пряма спідниця у зборку. Багатоярусна спідниця. Побудова основи конструкції чоловічих шортів. Опис моделі . Вихідні дані та попередній розрахунок. Побудова базисної сітки. Побудова передньої половинки. Побудова задньої половинки. Побудова основи конструкції жіночих штанів. Опис моделі . Вихідні дані. Попередній розрахунок. Побудова базисної сітки. Побудова передньої половинки. Побудова задньої половинки.

Конструювання плечових виробів. Побудова основи блузки жіночої з вшивним рукавом. Опис зовнішнього вигляду моделі. Розмірні ознаки. Прибавки на вільне облягання. Розрахунок габаритів конструкції. Побудова базисної сітки. Побудова кресленника спинки. Побудова кресленника переду. Побудова бічних зрізів та виточок по лінії талії. Побудова креслення вузького одно шовного рукава. Вихідні дані. Попередній розрахунок рукава. Побудова вшивного рукава. Контроль узгодженості рукава і пройми. Конструювання комірів. Класифікація комірів. Побудова креслень комірів у закриту горловину: стояка, стояче-відкладного, плоско лежачого, сорочкового, „хомутика». Побудова креслеників комірів у відкриту горловину: „шаль”, апаш, піджачного, відкладного. Побудова основи конструкції блузки жіночої з сорочковим рукавом. Вихідні дані. Перетворення креслеників переду та спинки. Попередній розрахунок та побудова рукава. Контроль правильності побудови рукава. Побудова основи конструкції з суцільно кроєними рукавами. Різновиди суцільно кроєних рукавів. Побудова рукава-«летюча миша». Вихідні дані для побудови рукава-«кімоно». Розрахунок конструкції з рукавом-«кімоно». Побудова основи конструкції з рукавом реглан. Різновиди рукавів реглан. Перетворення креслеників переду та спинки. Побудова рукава – класичний реглан. Конструювання верхнього одягу. Асортимент верхнього одягу. Основні та похідні деталі. Побудова лекал підкладки. Дублювання деталей. Побудова двошовного рукава.

Методи виконання проектно-конструкторських робіт. Основи технічного моделювання. Загальні відомості про технічне моделювання. Моделювання 1-го виду. Перенесення виточок. Проектування рельєфів, кокеток. Побудова модельних особливостей. Моделювання 2-го виду. Паралельне розширення.

Конічне розширення. Загальні відомості про технічне моделювання 3-го виду. Дефекти в одязі. Класифікація дефектів. Горизонтальні складки. Вертикальні складки. Нахилені складки. Кутові заломы. Балансові порушення. Динамічна невідповідність. Конструювання одягу на нетипові фігури. Особливості вибору фасону. Модифікування креслеників деталей переду та спинки для похилої та випрямленої постави. Художні системи формоутворення в одязі. Окрема модель виробу як автономна художня система. Сімейство. Гарнитур. Комплект. Ансамбль. Колекція. Аналіз моделей-аналогів. Градація лекал. Загальні відомості про градацію лекал. Основні принципи та способи градації. Принципи градації лекал деталей вшивного рукава.

Програма навчальної дисципліни «Методика професійного навчання»

Методика професійного навчання як педагогічна наука. Загальні питання професійної освіти. Професійна освіти в Україні: нормативно-правова база. Сучасний стан розвитку професійної освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід. Актуальні питання методики професійного навчання. *Система професійної освіти в Україні.* Загальна характеристика системи освіти. Структура освіти. Професійна (професійно-технічна) освіта, її мета і завдання. Принципи професійної освіти та професійного навчання. Державний стандарт професійно-технічної освіти як основа для формування її змісту. Принципи формування змісту освіти в ЗПТО. Зміст освіти в ЗПТО і характеристика його основних компонентів. Основні документи, які визначають зміст професійної освіти. Формування компетентностей в учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Поняття про професію та кваліфікацію. Поняття професії, спеціальності, спеціалізації. Професії широкого профілю: нові професії, які виникли у відповідь на вимогу сучасному розвитку суспільних відносин в Україні. Поняття «кваліфікація», «кваліфікаційні розряди», «класи», «категорії». *Трудова діяльність. Виробничий і трудовий процеси.* Трудова діяльність і професійне навчання. Основні елементи трудової діяльності працівника: трудовий процес, трудова операція, трудовий прийом, технологічна операція, технологічний процес. Поняття про виробничий і трудовий процеси. Планування освітнього, виробничого та трудового процесів.

Організація освітнього процесу в умовах професійного навчання. Поняття компетентності. Види компетентностей. Аналіз освітньо-професійних програм підготовки майбутніх фахівців. Форми організації навчальних занять професійної підготовки.

Методи професійного навчання. Методика професійного навчання: як наука і як навчальний предмет. Визначення методів навчання. Класифікація методів навчання. Вимоги до застосування методів навчання. *Принципи професійного навчання.* Поняття принципів у професійному навчанні. Реалізація дидактичних принципів у процесі професійного навчання. Види і стилі навчання. *Засоби професійного навчання.* Сутність поняття «засоби навчання». Класифікація

засобів навчання. Характеристики та приклади використання кожної з груп засобів навчання. *Форми організації навчальних занять* професійного навчання майбутніх фахівців. Класифікація та характеристика форм навчання. Урок як основна форма організації навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти. Форми організації навчальної діяльності учнів у процесі теоретичного навчання. Вимоги до застосування форм теоретичного навчання. Новітні технології проведення сучасного заняття виробничого навчання.

Організація самостійної роботи в умовах професійного навчання здобувачів освіти. Види самостійної роботи здобувачів освіти на занятті. Самостійна робота здобувачів освіти з підручником та іншими інформаційними ресурсами. Домашня самостійна робота здобувачів освіти.

Позаурочна робота в умовах професійного навчання здобувачів освіти. Значення і основні форми позаурочної роботи. Принципи організації позаурочної роботи. Гурток – основна форма позаурочної роботи. Творчі конкурси. Читання здобувачами освіти науково-популярної літератури. Науковий лекторій.

Програма навчальної дисципліни «Методики навчання дисциплін фахової підготовки»

Методика навчання окремих дисциплін професійного спрямування. Організація і методика виробничого навчання здобувачів освіти у навчальних майстернях. Основні задачі виробничого навчання. Форми навчання в виробничих майстернях. Схема інструктування здобувачів освіти при вивченні прийомів однотипових і різнотипових. Вступний інструктаж, ціль, зміст і порядок його проведення. Організація виконання вправ, їх взаємозв'язок. Поточний інструктаж, ціль, зміст і порядок його проведення. Заклучний інструктаж. Вступне інструктування при виконанні здобувачами освіти робіт комплексного характеру. Поточне інструктування здобувачів освіти при виконанні робіт комплексного характеру. Структура і методика поточного інструктування. Виховання культури праці. Значення оцінки робіт здобувачів освіти і контролю якості робіт. Самооцінка здобувачів освіти. Заклучний інструктаж, його структура і методика проведення. Організація і методика навчання здобувачів освіти в умовах виробництва. Керівництво майстра групою при навчанні здобувачів освіти у складі «учнівських» бригад, бригад кваліфікованих робітників. Методика проведення інструктажу. Діяльність майстра виробничого навчання з організації виробничої практики.

Планування та підготовка до занять професійно-теоретичної підготовки. Поняття «педагогічна технологія», «методика навчання», «технологія навчання» тощо. Специфіка загально технічних і спеціальних предметів, ряд провідних компонентів, що є загальними при підготовці кваліфікованих робітників будь-якої професії. Міжпредметні зв'язки. Методика розробки навчально-методичної документації з планування. Поурочне планування. Типова схема методичної розробки за темою програми загально технічної або спеціальної дисципліни. План занять із професійно-теоретичної підготовки.

Орієнтовна схема плану уроку теоретичного навчання. Аналіз занять з професійно-теоретичної підготовки. Загальна методика аналізу уроку теоретичного навчання.

Діагностика і контроль у системі професійного навчання. Поняття про діагностику і контроль навчання. Форми і функції перевірки і контролю знань. Методи і форми контролю. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів із професійно-теоретичної підготовки. Визначення рівня знань, вмінь і навичок учнів. Призначення і функції контролю навчальних досягнень учнів.

Професійно-практична підготовка у закладах професійної освіти. Системи професійно-практичної підготовки. Суть професійно-практичної підготовки. Взаємозв'язок етапів і систем професійно-практичної підготовки. Особливості, зміст і логіка процесу професійно-практичної підготовки. Формування професійних умінь і навичок. Особливості професійно-практичної підготовки. Поняття професійної майстерності. Процес виробничого навчання. Форми організації професійно-практичної підготовки.

Методи навчання професійно-практичної підготовки. Система методів професійно-практичної підготовки. Методичні прийоми показу трудових дій. Інструктування, інструкційно-технологічні і технологічні картки. Навчальні алгоритми. Система вправ. Методика інструктування у різні періоди виробничого навчання. Методи активного та інтерактивного навчання.

Сучасний урок виробничого навчання. Вимоги до сучасного уроку виробничого навчання. Методика підготовки майстра виробничого навчання до занять, алгоритм підготовки майстра виробничого навчання до уроку. Орієнтовна схема плану уроку виробничого навчання. Матеріально-технічне оснащення закладів професійно-технічної освіти. Робоче місце учня. Робоче місце майстра виробничого навчання.

Проектна діяльність. Особливості підготовки здобувачів освіти до реалізації проектної діяльності. Етапи реалізації проектної діяльності з технологія виробів легкої промисловості. Підведення підсумку виконання проекту.

Методика викладання технології виготовлення виробів. Методика викладання розділу «Способи з'єднання деталей одягу». Особливості вивчення розділу «Способи з'єднання деталей одягу» для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Методика проведення інструкувань, демонстрації трудових операцій та застосування технологічних карт. Методика викладання розділу «Технологія повузлового оброблення деталей швейних виробів. Особливості вивчення розділу «Технологія повузлового оброблення деталей швейних виробів» учнями закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Особливості складання таблиць із послідовності повузлової обробки деталей швейних виробів, схем обробки вузлів та їх графічних зображень. Методика викладання розділу «Способи оброблення швейних виробів». Особливості вивчення розділу «Способи оброблення швейних виробів» учнями закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Визначення послідовності оброблення швейних виробів та складання необхідного пакету текстового та графічного матеріалу.

Програма навчальної дисципліни «Педагогіка професійного навчання»

Загальні основи професійної педагогіки. Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки. Поняття про педагогіку. Предмет педагогіки, її основні категорії. Система педагогічних наук. Предмет та завдання професійної педагогіки. Основні категорії професійної педагогіки (професійна освіта, професійне виховання, професія, спеціальність, кваліфікація, кваліфікаційна характеристика). Етапи та джерела розвитку професійної педагогіки.

Науково-педагогічні дослідження у професійній педагогіці. Методи педагогічних досліджень. Сутність науково-педагогічного дослідження. Методологія наукових досліджень. Етапи здійснення педагогічного дослідження. Завдання науково-педагогічних досліджень на сучасному етапі розвитку школи. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень (загальнонаукові, теоретичні, емпіричні). Загальна характеристика методів педагогічних досліджень. Предмет та завдання науково-педагогічних досліджень у професійній педагогіці.

Розвиток, соціалізація і виховання особистості як мета професійної освіти. Поняття про особистість, індивідуальність. Процеси розвитку та формування особистості. Психічний, фізичний, соціальний і духовний розвиток особистості. Основні фактори розвитку особистості. Роль діяльності й активності у розвитку особистості. Професійне становлення особистості та його етапи. Фактори та умови розвитку й формування особистості майбутнього фахівця.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика та професіограма в організації підготовки фахівців.

Педагогічний процес як система і цілісне явище. Системний підхід до формування основ професійної освіти. Поняття про педагогічний процес. Мета та структура педагогічного процесу. Цілісність та системність педагогічного процесу. Структура системи освіти України. Рівні освіти. Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності. Система професійної освіти України: мета і завдання функціонування, суспільні функції. Нормативно-правова база забезпечення функціонування професійної освіти в Україні.

Дидактика професійної освіти/професійного навчання. Предмет, основні категорії дидактики та дидактики професійної освіти. Сутнісні характеристики та структура процесу навчання (професійного навчання) Дидактика як теорія освіти та навчання. Категорії дидактики та дидактики професійної освіти. Сутність, функції процесу навчання. Дидактичний аналіз структури процесу навчання. Характеристика процесу засвоєння знань, умінь та навичок. Основні етапи засвоєння знань. Характеристика компонентів процесу засвоєння знань. Основні етапи узагальнення і систематизації знань. Структура процесу засвоєння учнями навичок і умінь. Мотивація учіння, основні групи мотивів навчально-пізнавальної діяльності учнів (студентів) закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Закономірності та принципи процесу професійного навчання. Закономірності процесу професійного навчання. Поняття про принципи навчання. Система загальнодидактичних принципів навчання. Принципи професійного навчання. Характеристика основних загальнодидактичних принципів навчання. Характеристика власне принципів професійного навчання.

Зміст професійної освіти. Державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти як основа для формування її змісту. Зміст освіти в ЗП(ПТ)О: структура та принципи формування. Навчально-плануюча документація ЗП(ПТ)О. Загальноосвітня підготовка майбутніх кваліфікованих робітників: цілі, завдання та способи реалізації. Професійно-теоретична і професійно-практична підготовка учнів ЗП(ПТ)О, призначення її складових частин та форми здійснення.

Методи та засоби професійного навчання. Зміст понять: «метод навчання», «прийом навчання», «засіб навчання». Поняття про класифікацію методів навчання. Характеристика методів навчання за: джерелом знань (словесні, наочні, практичні): Характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (аналітичні, синтетичні, індуктивні, дедуктивні). Характеристика методів теоретичного навчання в умовах професійної (професійно-технічної) освіти. Характеристика методів практичного і виробничого навчання в умовах професійної (професійно-технічної) освіти.

Чинники, що впливають на вибір методів навчання. Творчий підхід у виборі методів навчання для досягнення дидактичної мети заняття.

Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Класифікація засобів навчання. Дидактичні можливості технічних засобів навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні). Навчально-виробничі засоби в професійному навчанні. Перспективи розвитку засобів навчання: комп'ютерна телекомунікація. Умови ефективного використання засобів навчання.

Форми організації процесу навчання у закладах професійної освіти.

Поняття про форму організації навчання. Організаційні форми навчального процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Характеристика форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів професійної (професійно-технічної) освіти: фронтальна, групова, індивідуальна.

Урок як організаційна форма навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Класифікація уроків. Характеристика структурних елементів уроків виробничого навчання. Підготовка педагога ЗП(ПТ)О до уроку. Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, групові та індивідуальні консультації, домашня навчальна робота учня.

Характеристика форм організації теоретичного та виробничого навчання учнів професійної (професійно-технічної) освіти.

Активні форми організації освітнього процесу у ЗП(ПТ)О: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.

Контроль знань, умінь, навичок учнів ЗП(ПТ)О та їхня кваліфікаційна атестація. Сутність, завдання і функції контролю у професійному навчанні. Контроль за навчально-виробничим процесом в закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Види контролю Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності (успішності) учнів. Методи і форми контролю. Педагогічне тестування як метод об'єктивної діагностики якості професійної освіти. Самоконтроль і самооцінка у процесі професійного навчання. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Кваліфікаційна атестація здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти..

Теорія та методика виховної роботи у ЗП(ПТ)О. Виховання в цілісному освітньому процесі закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Сутнісні характеристики та особливості процесу виховання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу. Національна своєрідність виховання. Поняття про мету професійного виховання. Структура процесу виховання. Етапи виховання (структура процесу виховання за критерієм послідовності етапів та відповідних педагогічних дій). Управління процесом виховання. Рушійні сили процесу виховання. Діагностика вихованості. Критерії вихованості учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Виховання та самовиховання – дві сторони єдиного процесу формування особистості учня закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Педагогічне керівництво самовихованням учнів ЗП(ПТ)О.

Закономірності та принципи процесу виховання. Принципи професійного виховання. Особистісно-орієнтований підхід у вихованні учнів ЗП(ПТ)О.

Зміст процесу виховання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Поняття про зміст виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання учнівської молоді. Основні напрями виховання учнів ЗП(ПТ)О: моральне, національно-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, трудове, валеологічне, екологічне, економічне, статевогендерне).

Методи, засоби та форми організації та здійснення виховного процесу у закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Поняття про метод виховання. Умови оптимального вибору методів виховання відповідно до завдань виховання учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Класифікація методів виховання. Характеристика методів формування свідомості особистості. Характеристика методів формування досвіду суспільної поведінки. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки. Характеристика методів контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні. Характеристика методів самовиховання.

Поняття про форму виховання. Класифікація форм виховання учнів закладів професійної (професійно-технічної освіти): масові, групові, індивідуальні. Колективні творчі справи.

Формування виховуючого колективу учнів закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Самоврядування в учнівському колективі. Загальні поняття про учнівський колектив, його ознаки та структура. Динаміка та стадії згуртування колективу. Система перспективних ліній, традицій колективу. Принципи паралельної дії і єдності педагогічних вимог. Учніське самоврядування.

Гармонія розвитку колективу та особистості. Учніське самоврядування, його види. Поняття про актив, лідерів та учнівське самоврядування. Виховні можливості самоврядування в колективі учнів закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Взаємозв'язок педагогічного керівництва і учнівського самоврядування.

Діяльність педагога професійного навчання і класного керівника по розвитку самоврядування в навчальній групі. Кращі зразки самоврядування учнів у практиці професійної освіти.

Виховна робота класного керівника та педагога професійного навчання в навчальній групі закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Класний керівник: роль, місце і значення у формуванні особистості учня закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Завдання, функції діяльності класного керівника у системі виховання учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Критерії готовності класного керівника до виховної роботи. Напрями і форми роботи класного керівника. Планування, організація, контроль і облік виховної роботи в навчальній групі. Взаємодія класного керівника та педагога професійного навчання у процесі виховання учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Зміст, методи і форми роботи класного керівника (педагогів ЗПТО) з батьками учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Сім'я її роль у формуванні особистості учня ЗПТО. Основні фактори впливу на особистість підлітка в сім'ї та їхнє урахування майстром в/н та класним керівником. Методи і форми роботи класного керівника і майстри в/н з батьками учнів ЗПТО: критерії вибору, стисла характеристика, рекомендації щодо практичній реалізації. Особливості організації виховної роботи з іногородніми учнями, виховна робота в гуртожитку. Корегування поведінки учнів з участю батьків.

Організація виховної роботи з учнями «групи ризику». Поняття «групи ризику» та критерії відбору до неї учнів. Основні виховні завдання в роботі з підлітками «групи ризику». Індивідуальна виховна робота з учнями «групи ризику»: її цілі та завдання. Методика проведення індивідуальної виховної роботи з підлітками «групи ризику» в ЗП(ПТ)О.

Технічна творчість учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Сутність і функції технічної творчості учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Роль технічної творчості в успішному опануванні робітничої професії. Рівні технічної, творчості учнів і їхня стисла

характеристика. Розвиток професійно-значущих якостей і властивостей особистості в процесі технічної творчості. Особливості її організації в закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Завдання організації технічної творчості, що стоять перед майстром в/н і викладачами закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Планування діяльності і змісту роботи клубів і гуртків технічної творчості. Методичні рекомендації щодо організації, контролю та обліку клубно-гурткової роботи з технічної творчості в закладі професійної (професійно-технічної) освіти.

Професіоналізм діяльності та особистості педагога професійного навчання закладу професійної освіти. Учень закладу професійної (професійно-технічної) освіти та педагог професійного навчання як суб'єкти педагогічної системи. Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія.

Сутність структура педагогічної діяльності. Функції педагогічної діяльності. Специфіка інженерно-педагогічної діяльності та вимоги до педагога професійного навчання.

Поняття про професійно-педагогічну компетентність як властивість особистості педагога професійної (професійно-технічної) освіти. Основні елементи професійно-педагогічної компетентності та їхня стисла характеристика. Шляхи формування професійно-педагогічної компетентності педагога професійного навчання.

Поняття про професіоналізм та педагогічну майстерність педагога закладу професійної освіти. Структура та рівні педагогічної майстерності педагога закладу професійної освіти. Шляхи підвищення рівня педагогічної майстерності педагогічних працівників системи професійної освіти.

Стилі індивідуальної діяльності педагога системи професійної освіти. Фактори саморуху до вершин професіоналізму. Акмеологічні засоби й стимули.

Програма навчальної дисципліни «Психологія за професійним спрямуванням»

Предмет, завдання, методи і структура сучасної психології. Історичні етапи розвитку психологічної науки. Провідні напрями в психології ХХ століття.

Проблема та природа психічного. Історіогенез психіки. Розвиток психіки в онтогенезі. Вікова періодизація розвитку психіки людини. Психіка і мозок. Розвиток наукових знань про природу психіки. Виникнення і становлення психіки в процесі біологічної еволюції.

Діяльність і психічні процеси. Теорія діяльності у вітчизняній психології.

Основні положення теорії діяльності. Діяльність та її структура. Різновиди діяльності. Мета і мотиви діяльності. Мотиви трудової діяльності. Активність та саморегуляція як стрижневі характеристики діяльності.

Відчуття і сприймання. Психофізіологічні механізми формування відчуттів. Закономірності відчуттів. Характеристика основних видів відчуттів. Розвиток відчуттів.

Властивості сприймання. Розвиток сприймання у дітей.

Пам'ять. Психологічні теорії пам'яті. Загальна характеристика процесів пам'яті. Методи дослідження пам'яті людини. Розвиток пам'яті в онтогенезі. Розвиток пам'яті у процесі навчання. Індивідуальні особливості пам'яті. Умови успішного запам'ятовування та збереження інформації.

Мислення. Мислення як вища форма відображення. Мислення та розв'язування проблемних задач. Інтелектуальні можливості особистості. Психологія мислення та дослідження в галузі штучного інтелекту. Розвиток мислення в онтогенезі. Психологія творчого мислення. Критичність мислення та його продуктивність. Розв'язання розумових завдань та індивідуальні особливості мислення.

Уява. Фізіологічні основи уяви. Уява та індивідуальна творчість. Розвиток уяви в онтогенезі. Роль уяви в навчанні школярів. Поняття про творчість. Творчість як розв'язування творчих задач.

Увага. Увага, її природа та роль у навчальній і трудовій діяльності людини. Психологічні теорії уваги. Вікові та індивідуальні особливості уваги. Стійкість уваги та способи її вивчення. Умови підвищення ефективності мимовільної уваги. Розвиток довільної уваги в процесі навчальної діяльності. Виховання уважної людини. Шляхи, прийоми та засоби вдосконалення уваги людини.

Емоції та почуття. Психологічні теорії емоцій. Фізіологічне підґрунтя емоцій. Проблема класифікації емоцій у вітчизняній та зарубіжній психології. Саморегуляція емоційних виявів. Стреси в житті людини: причини виникнення та шляхи подолання. Розвиток почуття справедливості в онтогенезі.

Воля. Поняття, ознаки та функції волі. Довільні дії. Аналіз складної вольової дії. Становлення вольової регуляції поведінки у дітей. Основні напрями розвитку волі школярів.

Темперамент. Психологічні властивості темпераменту. Психологічна характеристика типів темпераменту. Вияв особливостей темпераменту в діяльності та поведінці людини. Діагностика темпераменту.

Характер. Поняття про характер та його структуру. Типологія характеру. Особистість і характер. Формування характеру особистості.

Здібності. Розвиток інтелектуальних здібностей учнів.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Актуальні проблеми професійної освіти: навчально-методичний посібник / укл. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 352 с.

2. Бакан Л.А., Білоцька Л.Б., Лозовенко С.Ю., Полька Т.О. Ниткові з'єднування швейних виробів. Частина 1: навч. посібник. Київ: КНУТД, 2017. 212 с.

3. Батраченко Н.В., Заряжко І.В. Кравець. Технологія виготовлення одягу: підручник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ: Літера ЛТД, 2019. 288 с. URL: <https://www.e-litera.com.ua/kravets-tekhnohiiia-vyhotovlennia-odiyahu/>

4. Білоусова Г.Г., Масловська Л.О., Колосніченко М.В., Курганський А.В. Методи обробки швейних виробів: навч. посіб. Київ: МВЦ «Медінформ», 2007. 292 с.
5. Бондарь К.І., Терещенко Т.Д., Дубач В.С. Довідник швейного обладнання провідних фірм. Хмельницький: ТУП, 2003. 166 с.
6. Васильєв І.Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. в 2 ч. Ч.1. 4-е вид., перероб. і доп. Харків: 2003. 152 с.
7. Васильєв І.Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 2. Харків: 2003. 175 с.
8. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти: навчальний посібник для студентів. Київ: КНУТД, 2015. 198 с.
9. Гуревич Р.С. Теорія і практика навчання в професійно-технічних закладах: монографія. Вінницький держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. 2-е вид., стереотипне. Вінниця: Планер, 2009. 409 с.
10. Державний освітній стандарт з професії «Кравець». 7433.С.14.10-2023. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2023/01/27/Standart-profosv.Kravets.81-27.01.2023.pdf>
11. ДСТУ 2023-91. Деталі швейних виробів. Терміни та визначення.
12. ДСТУ 2033-92 Вироби швейні. Дефекти. Терміни та визначення.
13. ДСТУ 2162-93. Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення.
14. ДСТУ 3047-95. Тканини та вироби ткани поштучні. Класифікація та номенклатура показників якості.
15. ДСТУ ISO 4915:2005 Матеріали текстильні. Типи стібків. Класифікація та термінологія.
16. ДСТУ ISO 4916:2005 Матеріали текстильні. Типи швів. Класифікація та термінологія.
17. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник. Київ: Самміт-книга, 2010. 968 с.
18. Єжова О.В. Конструювання одягу. Курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури, 2020.
19. Єжова О. В. Обладнання швейної промисловості: методичні рекомендації до практичних робіт. Кіровоград: ПП Лисенко С.В., 2012. 78 с.
20. Єжова О.В., Абрамова О.В. Технологія оброблення швейних виробів: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 256 с.
21. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 548 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/137/1/Zajchenko_Teor%D1%96ja%20%D1%96%20metodika.pdf
22. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Божко Н.В, Белікова В.В., Бакатанова В.Б. Дидактичні основи професійної освіти: підручник [за ред. О.Е.Коваленко]. Укр. інж.-пед. акад. Харків: Друкарня Мадрид, 2017. 238 с.

23. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: підручник для вищих навч. закл. Харків: Вид-во НУА, 2005. 360 с.

24. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу. Київ: КНУТД, 2018.

25. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. № 419-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80>

26. Кустова О.Г. Гриценко В.В. Виробництво і асортимент швейних ниток: довідник. Львів: Новий світ 2000, 2008. 52 с.

27. Кутишенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.

28. Кучер З.С. Обладнання швейного виробництва. Навчальний посібник. Кривий Ріг: ЯВВА 2005. 508 с.

29. Кучер З.С., Кучер С.Л. Матеріалознавство швейного виробництва. Навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 320 с.

30. Куцевський М.О., Швець Г.С. Матеріалознавство швейного виробництва: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 412 с.

31. Лазур К.Р. Швейне матеріалознавство: Підручник. Львів: Світ, 2003. 240 с. URL: <https://www.calameo.com/read/005451743146756f08b80>

32. Лазур К.Р., Олійник Т.М. Швейне виробництво та матеріалознавство: словник. Львів: Новий Світ 2000, 2012. 246 с. URL: <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/SHVEYNE-VYROBNYTSTVO.pdf>

33. Литвин В.Г., Степура А.О. Конструювання швейних виробів: Підручн. для проф.-техн. закладів. Київ: Вікторія, 2008. 320 с. URL: <http://surl.li/ggfqh>

34. Мінерва МС 400. Інструкція з експлуатації.

35. Модернізація змісту професійної освіти і навчання: теорія і практика: монографія. [авт. кол. М.А. Вайнтрауб, А.М. Романова, І.А. Мося, Я.Ю. Білоконь та ін., за наук. ред. М.А. Вайнтрауб]. Київ: ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2015. 328 с.

36. Ничкало Н.Г. Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. 125 с.

37. Кручек В.А., Кошук О.Б., Кравець С.Г. Організація професійної теоретичної та практичної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Методичні рекомендації. Житомир «Полісся» 2021. 132 с.

38. Орловський Б.В., Абрінова Н.С. Технологічне обладнання галузі (швейне виробництво): навчальний посібник. Київ: КНУТД, 2013. 285 с. URL: file:///C:/Users/ISCM_hp/Downloads/20130109_Orlovskiy_NP.pdf

39. Отич О.М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.

40. Патлашенко О.А. Матеріалознавство швейного виробництва: Навчальний посібник. Київ: Арістей, 2007. 288 с.
41. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник довідник. Київ: Каравела, 2020. 418 с.
42. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР (редакція від 01.01.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>
43. Професійна освіта в зарубіжних країнах. Порівняльний аналіз. Монографія. [За ред. Н.Г. Ничкало, В.О. Кудіна]. Черкаси: Вибір, 2002. 322 с.
44. Професійно-технічна освіта. Освітні стандарти, навчальні плани та програми. URL: <http://surl.li/dsril>
45. Професія творити моду (електронний посібник). URL: <https://posibnyk.fashionglobusukraine.com/>
46. Савчин М.В. Загальна психологія : навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
47. Савчин М.В., Василенко Л.А. Вікова психологія: навч., 5-ге видання, перероблене, доповнене. Київ: ВЦ «Академія», 2021. 376 с.
48. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. та ін. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник. Київ: Просвіта, 2019. 400 с.
49. Теорія і методика професійної освіти: навч. посіб. [З.Н. Курлянд, Т.Ю. Осипова, Р.С. Гурін та ін.; за ред. З.Н. Курлянд]. Київ: Знання, 2012. 390 с.
50. Технологічне обладнання швейного виробництва: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. Укладач Л.М. Хоменко. Умань: ФОП Жовтий, 2016. 134 с.
51. Туташинський В.І., Мачача Т.С., Тарара А.М., Вдовченко В.В. Методика компетентісно орієнтованого навчання технологій у професійному ліцеї: методичний посібник. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 141 с. URL: file:///C:/Users/ISCM_hp/Downloads/500.pdf
52. Хоменко Л.М. Обладнання швейного виробництва: Навчально-методичний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2011. 132 с. URL: <http://surl.li/evabm>
53. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с. URL: <http://surl.li/gggck>

Інформаційні ресурси

1. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. № 419-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80>
2. Професійний стандарт «Майстер виробничого навчання» Наказ Міністерства соціальної політики України № 74 від 22.01.2018 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=b68ab636-2845-41d2-b667-b67a0614b836>

3. Професійний стандарт «Методист закладу професійної (професійно-технічної) освіти» Наказ Міністерства соціальної політики України № 74 від 22.01.2018 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=cbec3f8d-9879-46c7-a5e9-91b9dcd6bd4b>

4. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання». Наказ Міністерства соціальної політики України № 74 від 22.01.2018 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=dc254b6c-3085-493d-a803-989f233a3faa>

5. Професійно-технічна освіта. Освітні стандарти, навчальні плани та програми. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnicna-osvita/derzhavni-standarti-navchalni-plani-ta-programi>

6. Сайт МОНУ. Професійна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tehnicna-osvita>

7. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР, із змінами і доповненнями. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/Z980103.html